

ZTRACENÝM

Brigida Kemmererová

Dopisy ztraceným

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Brigid Kemmererová

Dopisy ztraceným – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

COO
BOO

DOPISY ZTRACENÝM

Brigid Kemmererová

COO
BOO

The logo consists of the words "COO" and "BOO" stacked vertically in a bold, sans-serif font. To the right of the text is a stylized, grey, scribbled figure that resembles a person or a character, possibly a ghost or a creature, with a circular head and a body that tapers into a tail-like shape.

Přeložila Helena Šváchová

Copyright © 2017 by Brigid Kemmerer

Translation © Helena Šváchová, 2019

Cover © Veronika Holá

ISBN tištěné verze 978-80-7544-752-4

ISBN e-knihy 978-80-7544-767-8 (1. zveřejnění, 2019)

Pro Michaela

*Mám takové štěstí, že na téhle bláznivé jízdě frčíme spolu.
(Hlavně protože se navzájem hlídáme, abychom nevyskočili.)*

KAPITOLA PRVNÍ

Nemůžu vyhnat z hlavy jednu fotku. Malá holčička v květovaných šatech vříská ve tmě. Všechno je pocákané krví – její tváře, šaty, země. Na polní cestu vedle ní někdo míří puškou – člověk ho sice nevidí, ale vidí jeho boty. Ukázala jsi mi tu fotku už před mnoha lety a vyprávěla mi o fotografovi, který ji pořídil, ale já si pamatuju jenom ten vřískot a květy a krev a pušku.

Její rodiče špatně zabořili nebo tak něco. Ve válečné zóně, asi. Bylo to v Iráku? Myslím, že ano. Už je to dlouho a vybavuju si ten příběh jenom matně. Špatně zabořili a nějací vylekaní vojáci na auto začali střílet. Rodiče na místě zabili.

Holčička měla štěstí.

Nebo smůlu?

Nevím.

Nejdřív člověk spatří tu hrůzu, protože jí má ta holčička tak dokonale vrytou ve tváři.

Potom si všimne detailů. Krve. Květů. Pušky. Bat.

Některé tvoje fotografie jsou stejně působivé. Nejspíš bych teď měla přemýšlet o tvých dílech. Nepřipadá mi správné opírat se o tvůj náhrobek a přemítat o talentu někoho jiného. Ale nemůžu si pomoci.

Člověk jí to vidí na obličejí. Někdo jí zrouna brutálně připravil o všechno, co znala, a ona to ví.

Její matka je mrtvá a ona to ví.

Z té fotky prýští agonie.

Pokaždé když se na ni podívám, řeknu si: „Vím přesně, jak se cítí.“

Musím na ten dopis přestat zírat.

Zvedl jsem tu obálku jenom proto, že máme z náhrobků vždycky uklidit všechny osobní věci, než posekáme trávu. Většinou si dávám načas, protože osm hodin je osm hodin, a ne že by mi za to platili.

Zamazal jsem okraje papíru prsty od oleje. Měl bych ho vyhodit, než se někdo dozví, že jsem na něj sahal.

Ale pořád očima obtahuju ty tahy perem. Písmo je úhledné a stejnoměrné, ale ne dokonalé. Nejdřív nemůžu přijít na to, co mě upoutalo, ale pak mi to dojde: ta slova napsala třesoucí se ruka. Holčičí ruka, to poznám. Písmena jsou tak akorát zakulacená.

Podívám se na náhrobek. Je poměrně nový. Do lesklé žuly jsou vyrytá neporušená písmena. *Zoe Rebecca Thorneová. Milovaná manželka a matka.*

Datum smrti mě tvrdě zasáhne. Letos dvacátého pátého května. Ten samý den, kdy jsem do sebe naklopil celou lahev whisky a napral tátův pick-up do prázdné kancelářské budovy.

Zvláštní, jak mám to datum vryté do mozku, ale má ho tam vryté i někdo jiný kvůli něčemu úplně jinému.

Thorneová. To jméno mi něco říká, ale nedovedu ho nikam zařadit. Umřela teprve před několika měsíci a bylo jí pětáctýřicet, takže o tom možná mluvili ve zprávách.

Já měl určitě větší ohlas.

„Hej, Murphe! Co děláš, chlape?“

Leknu se a upustím dopis. Na hřebeni kopce stojí Melouňák, můj „dohlížitel“, a otírá si čelo zpoceným kapesníkem.

Nejmenuje se příjmením Melouňák o nic víc než já Murph. Ale protože si utahuje z *Murphyho*, tak s *Melendezem* nakládám stejně.

Akorát já mu tak neříkám nahlas.

„Promiňte,“ křiknu. Sehnu se pro dopis.

„Myslel jsem, že tenhle úsek dosekáš.“

„Taky že jo.“

„Jestli to nestihneš, tak to bude na mně. A já chci jít domů, mladej.“

Chce jít domů vždycky. Má malou dceru. Jsou jí tři a je naprosto posedlá Disneyho princeznami. Už zná písmenka i čísla. Minulý víkend měla narozeninovou oslavu, na kterou jí přišlo patnáct dětí ze školky a Melouňákova žena upekla dort.

Všechno je mi to samozřejmě úplně putna. Ten chlap zkrátka jenom nezavře pusu. Nenabídl jsem jenom tak pro nic za nic, že tenhle úsek posekám sám.

„Já vím,“ řeknu. „Já to udělám.“

„Jestli ne, tak ti dneska nepodepišu docházku.“

Naježím se a připomenu si, že kdybych si na něj otvíral hubu, nejspíš by mě nahlásil soudkyni. A ta mě už teď nesnáší. „Povídám, že to udělám.“

Pohrdavě mávne rukou, obrátí se ke mně zády a schází po druhé straně kopce. Myslí si, že s ním vydrbu. Jako ten předchozí kluk, možná. Nevím.

Za chvíli slyším, jak nastartoval sekačku.

Nejspíš bych měl ty dárečky douklidit, abych mohl skočit na vlastní sekačku, ale neudělám to. Do hřbitova pere zářijové slunce a já si musím odhodit z čela zpocené vlasy. Jeden by si myslel, že jsme někde na jihu, a ne v Annapolisu v Marylandu. Melouňákův šátek na hlavě mi přišel skoro klišovitý, ale teď mu ho závidím.

Nesnáším to tady.

Měl bych být za veřejně prospěšné práce vděčný, já vím. Je mi sedmnáct a chvíli to vypadalo, že mě budou soudit jako dospělého – ale přece jsem nikoho nezabil. Jenom jsem způsobil škodu na majetku. A údržba trávníku na hřbitově není zrovna trest smrti, i když ji vidím všude kolem.

Stejně to tady nesnáším. Říkám, že je mi jedno, co si o mně lidi myslí, ale je to lež. Vám by taky nebylo jedno, kdyby všichni měli za to, že jste jenom časovaná bomba. Školní rok začal teprve před několika týdny, ale polovina učitelů asi odpočítává minuty, než to tam vystřílím. Už si umím představit svůj maturantský portrét v ročence. *Declan Murphy: Nejspíš půjde sedět za vraždu.*

Bylo by to k popukání, kdyby to nebylo tak depresivní.

Přečtu si ten dopis znova. Z každého slova stříká bolest. Taková bolest, co člověka dožene psát dopisy někomu, kdo si je nikdy nepřečte. Taková bolest, co ho *izoluje*. Taková bolest, kterou podle něj určitě ještě *nikdy* nikdo necítil.

Otálím na posledních řádcích.

Člověk jí to vidí na obličejí. Někdo jí zrovna brutálně připravil o všechno, co znala, a ona to ví.

Její matka je mrtvá a ona to ví.

Z té fotky prýští agonie.

*Pokaždé když se na ni podívám, řeknu si:
„Vím přesně, jak se cítí.“*

Bez rozmyslu vylovím z kapsy špaček tužky a přitisknu ho k papíru.

Připíšu hned pod roztřesené písmo té holky dvě vlastní slova.

KAPITOLA DRUHÁ

Já taky.

Ta slova se třesou a já si uvědomím, že to není papírem – klepe se mi ruka. Cizí písmo mě skoro pálí do očí.

Někdo si přečetl můj dopis.

Někdo si přečetl můj dopis.

Rozhlédnu se, jako by se to stalo právě teď, ale hřbitov zeje prázdnotou. Nestavila jsem se tu od úterka. Teď je čtvrtek ráno, takže je zázrak, že je dopis pořád netknutý. Většinou obálka zmizí, padne za oběť počasí nebo zvířatům nebo možná zaměstnancům hřbitova.

Ale tenhle dopis tu nejenže *zůstal*, ale někdo cítil potřebu připsat k němu komentář.

Papír se mi v pěsti pořád třese.

Nemůžu...

Tohle je...

Co – kdo by – jak...

Chce se mi ječet. Ani mi to nemyslí v celých větách. Vnitřnosti mi spaluje vztek.

Tohle bylo jen mezi námi. *Jen mezi námi.* Mezi mnou a mámou.

Určitě to napsal kluk. Okraje papíru lemují mastné otisky a písmo je hranaté. Zavání to arogancí, takhle se vetřít do cizího žalu a zčásti si ho přivlastnit. Máma říkávala, že se do slov vždycky přenesou trocha pisatelovy duše, a já div necítím, jak se ta jeho řine ze stránky.

Já taky.

Žádné já taky. Nemá o tom *ani poněti.*

Budu si stěžovat. Tohle nepřipustím. Vždyť jsme na hřbitově. Lidi sem chodí nerušeně truchlit. Tohle je moje místo. MOJE. Ne jeho.

Mašíruju po trávě a zakazuju studenému rannímu vzduchu, aby třeba jen trochu uhasil můj oheň. Bolí mě hrudník a mám nebezpečně blízko k pláči.

Tohle bylo naše. Moje a její. Máma už mi nemůže odepsat a jeho slova pod mým dopisem mi to vmetla do tváře. Jako by mě tou tužkou probodl.

Když zdolám kopec, na řasách už mi visí slzy a přerývaně dýchám. Vítr mi zašmodrchal vlasy. Za chvíli budu vypadat jako totální zoufalec. Přijdu pozdě do školy se zarudlýma očima a rozmazaným make-upem. Už zase.

Výchovná poradkyně se mnou dřív soucítila. Slečna Vickersová mě vždycky zatáhla k sobě do kanceláře a nabídla mi krabici papírových kapesníků. Na konci třetíku mě lidi plácali po ramenou a povzbudivě šeptali, ať si dám načas.

Teď máme půlku září a máma už je mrtvá celé měsíce.

Co začala škola, všichni si říkají, kdy že se konečně seberu. Slečna Vickersová mě v úterý zastavila, a místo aby se na mě vlídně podívala, našpulila rty a zeptala se, jestli pořád chodím každé ráno na hřbitov, a že bychom si možná měly promluvit o tom, jak s mým časem nakládat konstruktivněji.

Jako by jí po tom něco bylo.

Stejně nechodím *každé* ráno. Jenom když táta odchází dřív do práce – i když jsem napůl přesvědčená, že by si stejně ničeho nevšiml. Když je doma, udělá si dvě vajíčka a sní je s miskou hroznů, které jsem umyla a otrhala ze stopek. Sedí u stolu, zírá do zdi a nemluví.

Mohla bych zapálit dům a těžko říct, jestli by včas utekl.

Dnes bylo zrovna ráno, kdy chodí do práce brzo. Slunce, vánek, klid a mír hřbitova mi připadaly jako dar.

Ta dvě slova naškrábaná na dopise jsou jako kletba.

Hispanec středního věku fouká z dlážděné cesty listí a posekanou trávu. Když k němu přistoupím, nechá toho. Má na sobě nějakou údržbářskou uniformu a na hrudi mu přečtu jméno *Melendez*.

„Potřebujete pomoc?“ zeptá se s mírným přízvukem. Jeho oči nejsou nevlídné, ale vypadá vyčerpaně.

V hlase má ostražitý tón. Určitě se tvářím zuřivě. Čeká stížnost. Poznám to.

A taky že ji dostane. Tohle by měli mít nějak ošetřené. Sevru dopis v pěsti, až ho zmačkám, nadechnu se a chci promluvit...

A pak se zarazím. Tohle nemůžu. Ona by to nechtěla.

Ovládej se, Juliet.

Máma byla vždycky ta klidná. Rozvážná, v krizi zachovávala chladnou hlavu. Musela, když věčně létala tryškáčem z jedné válečné zóny do druhé.

Navíc budu znít, jako že mi kape na maják. Už tak vypadám. Co mu řeknu? *Někdo mi napsal na dopis dvě slova?* Na dopis, který jsem napsala někomu, *kdo ani nežije?* Mohl to udělat kdokoli. Mámin hrob lemují stovky dalších. Každý den sem musí chodit tucty lidí – možná i víc.

A co ten údržbář asi udělá? Bude mámin hrob hlídat jako chůva mimino? Nainstaluje bezpečností kameru?

Aby chytil někoho se schovanou tužkou?

„Vlastně nic,“ řeknu. „Omlouvám se.“

Vrátím se k jejímu hrobu a posadím se do trávy. Přijdu pozdě do školy, ale je mi to jedno. Někde v dálce pan Melendez zase zapne foukač na listí, ale tady jsem sama.

Co umřela, napsala jsem jí dvacet devět dopisů. Každý týden dva.

Když ještě žila, napsala jsem jich stovky. Díky své kariéře měla přístup k nejvyspělejšími technologiím, ale toužila po stálosti a preciznosti staromódních postupů. Ručně psané dopisy. Foťáky na film. Profesionální záběry vždycky pořizovala digitálně, aby je mohla kdekoli upravovat, ale nejradši měla film. I když třeba byla v nějaké africké poušti a fotila lidi umírající hladem nebo násilím nebo politické nepokoje, vždycky si našla čas, aby mi napsala dopis.

Samozřejmě jsme komunikovaly i normálně. Psaly jsme si e-maily a skypovaly jsme, když máma měla příležitost. Ale ty dopisy – ty doopravdy něco znamenaly. Papír přenášel každou emoci, jako by inkoust a prach a zpocený šmouhy máminým slovům dodávaly váhu, a já cítila její strach, naději a odvahu.

Pokaždé jsem odepsala. Někdy moje dopisy dostala až za několik týdnů, protože musely přes jejího šéfredaktora doputovat tam, kam byla zrovna přidělená. Jindy byla

doma a já jí dopis mohla podat, když jsem vycházela ze dveří. Nesešlo na tom. Prostě jsme si sdělovaly myšlenky na papíře.

Když umřela, nedokázala jsem přestat. Jakmile dojdu k jejímu hrobu, většinou nemůžu dýchat, dokud nepřiložím pero k papíru a nezasobím ji svými myšlenkami.

Jenže co jsem spatřila tu odpověď, už jí nedokážu napsat ani slovo. Připadám si příliš zranitelná. Příliš odhalená. Ať řeknu cokoli, někdo si to může přečíst. Překroutit to. Odsoudit.

Takže jí dopis nenapíšu.

Napíšu ho jemu.

KAPITOLA TŘETÍ

Saukromí je iluze.

Tohle je ti očividně jasné, když sis přečetl můj dopis. Nebyl adresovaný tobě. Nebyl pro tebe. Neměl s tebou co dělat. Byl jenom mezi mnou a mojí mámou.

Vím, že je mrtvá.

Vím, že si ty dopisy nemůže přečíst.

Vím, že už můžu dělat jenom hodně málo, abych měla pocit, že je mi nablízku.

A teď už nemám ani to.

Chápeš, co jsi mi vzal? Máš vůbec tušení?

Naznačil jsi svými slovy, že chápeš, co je to utrpení.

Myslím, že nechápeš.

*Kdybys chápal, tak bys do toho mého ne-
strkal nos.*

Moje první myšlenka je, že té holce hrabe. Kdo píše na hřbitově úplně cizímu člověku?

Moje druhá myšlenka je, že fakt nemám co házet kamenem. Každopádně mě nezná. Neví, co chápu.

Ani bych tady neměl stát. Je čtvrtek večer, takže bych měl sekat na druhé straně hřbitova. Nedá se říct, že bych měl zrovna horu volného času na to, abych tu postával a četl si dopis od cizí holky. Melouňák se zamračeně podíval na hodinky, když jsem přišel do kůlny o pět minut později. Jestli mě načapá, jak se flákám, dá mi to pěkně sežrat.

Jestli mi ještě bude vyhrožovat, že zavolá soudkyni, tak ztratím nervy.

Po chvilce moje počáteční podráždění vyprchá a zbydou po něm jenom výčitky. Stojím tady, protože jsem s minulým dopisem cítil souznění. Chtěl jsem se podívat, jestli tu nenechala další.

Nečekal jsem, že si někdo přečte, co jsem napsal.

Jako bych dostal políček, ona to určitě měla stejně.

Prohrabu kapsy, jestli nemám tužku, ale najdu jenom klíče a zapalovač.

A jo vlastně. O sedmé hodině ji potřeboval Rev. A ten půjčené věci zrovna moc nevrací, i kdyby to byla jenom hloupá stará tužka.

Třeba mi takhle osud naznačuje, abych si dvakrát rozmyslel, než něco řeknu. Nebo vlastně napíšu. To je fuk.

Složím její našťvaný výlev a strčím si ho do kapsy. Potom si navléknu rukavice a jdu si pro sekačku. Nesnáším to tady, ale po všech těch týdnech už jsem zjistil, že se při těžké práci dobře přemýšlí.

Budu pracovat a přitom si to promyslím.

A potom se vrátím a odepíšu.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Já myslím, že sama taky nechápeš, co je to utrpení. Kdyby jo, tak bys nestrkala nos do toho mého.

Napadlo tě vůbec, že ty sis moje slova taky přečíst neměla?

„Jules?“

Vzhlednu. V jídelně skoro nikdo není a přede mnou stojí Rowan a netrpělivě se na mě dívá.

„Jsi v pohodě?“ zeptá se. „Zvonilo už před pěti minutama. Myslela jsem, že se sejdeme u mojích skříňky.“

Znovu složím potrhaný dopis, který jsem dneska ráno napsala, vrazím si ho do batohu a škusnu zipem. Nevím, kdy ho napsal, ale muselo to být minulý týden, protože papír je zvrásněný, jako by zmokl a zase uschl, a od soboty tady nepršelo.

Po dlouhé době to byl první víkend, kdy jsem na hřbitov nešla. Trochu mě rozčiluje, že tam tenhle dopis trčel něko-

lik dní. Jeho spravedlivé rozhořčení už asi ochablo, kdežto mně v hrudníku plápolá jako čerstvě zapálený oheň.

Jsem ráda, že jsem tam dneska ráno zašla. V úterý večer tam sekají trávník a personál by dopis nejspíš vyhodil.

„Na co ses dívala?“ zeptá se Rowan.

„Na dopis.“

Už se nevyptává. Myslí si, že je to dopis pro mámu. Nechám ji při tom.

Nemám zapotřebí, aby někomu připadalo, že jsem ještě větší cvok, než za jakého už mě má.

Ozve se druhé zvonění. Musím sebou hodit. Jestli mi napaří další pozdní příchod, zůstanu po škole. Už zase. Jenom si to představím a přidám do kroku.

Znova už po škole být nemůžu. Nemůžu v té třídě prosedět další hodinu. Z toho ticha mě bolí uši a mám moc času na přemýšlení.

Rowan mi kluše po boku. Nejspíš mě doprovodí do třídy a bude učiteli mazat med kolem pusy tak dlouho, že mi ten pozdní příchod nenapíše. Sama si s pozdními příchody nebo sezením po škole nemusí dělat hlavu – učitelé ji milují. Na každé hodině sedí v první lavici a visí jim na rtech, jako by se každé ráno budila s žízni po vědění. Rowan je jedna z těch holek, které člověk hrozně rád nesnáší: jemně hezká, pro každého má milé slovo a samé jedničky dostává zdánlivě levou zadní. Byla by oblíbenější, kdyby nebyla tak dokonalá. Říkám jí to v jednom kuse.

Abychom ale nazývali věci pravými jmény, byla by oblíbenější, kdyby nebyla nejlepší kamarádka s největším zoufalcem čtvrtáku.

Když jsem ten dopis dneska ráno našla, čekala jsem, že si ho přečtu a rozbrečím se. Místo toho chci toho bídačka

najít a dát mu pěstí. Pokaždé když dopis čtu, rozzuřím se trochu víc.

Napadlo tě vůbec, že ty sis moje slova taky přečíst neměla?
Ta zuřivost mi pomáhá maskovat, že malilinko uvažuju, jestli nemá pravdu.

Chodby jsou prázdné, což naprosto nechápu. Kam se dneska poděl zbytek loudalů? Proč vždycky chodím všude pozdě jenom já?

Navíc tady přece jsem. Fyzicky se nacházím v budově. Přece se ze mě nestane vzorná studentka, jakmile začne učitel seřizovat u tabule.

Když dorazíme do jazykového křídla, už napůl běžíme a řežeme zatáčky. Chňapnu se rohu zdi, aby mě popohnal poslední chodbou.

Cítím, jak to pálí, dřív než tu srážku zaregistruju. Hor-ká tekutina mi sežehne kůži a já vykřiknu. Na hrudníku mi explodoval kelímek kafe. Vrazím do něčeho pevného a do- stanu smyk, uklouznu, padám.

Vlastně do *někoho* pevného.

Jsem na zemi a v úrovni očí mám černé odřené pracovní holínky.

V romantické komedii by tohle bylo „roztomilé první setkání“. Ten kluk by byl sexy jako filmová hvězda, zadák ze základní sestavy fotbalového týmu a premiant, který na slavnostním předávání maturitních diplomů přednese rozlučkový proslov. Podal by mi ruku a náhodou by měl v batohu náhradní tričko. Na záchodě bych se do něj převlékla a moje prsa by nějak vypadala větší, boky užší a on by mě doprovodil do třídy a zeptal se, jestli s ním nepůjdu na ples.

Ve skutečnosti je tím klukem Declan Murphy a praktic-

ky zuřivě vrčí. Košili a bundu má taky zmáčenou kafem a odlepuje si látku od hrudníku.

Jestli byl ten kluk z romantické komedie fotbalová hvězda, tak je Declan čtvrtácký psanec. Má zápis v trestním rejstříku a často zůstává po škole. Je velký a protivný, a i když jeho rudohnědé vlasy a ostrá čelist některé holky možná navnadí, temný pohled v jeho očích stačí, aby se držely dál.

Jedno obočí mu přetíná jizva a zřejmě není jediná. Většina lidí se ho bojí a má proč. Rowan se mi zároveň snaží pomoci na nohy a odvléct mě od něj.

Declan se na mě dívá a opovržením z něj přímo kape. Promluví hrubě a tiše. „Seš *normální*?“

Odtrhnu se od Rowan. Pastelově zelená košile se mi lepí na hrudník a on skrz ni zaručeně krásně vidí moji fialovou podprsenku. To kafe sice možná pěkně páliło, ale teď jsem stejně celá mokrá a zmrzlá. Je to příšerně ponižující a nemůžu se rozhodnout, jestli se chci rozbrečet, nebo se na něj rozkřiknout.

Skutečně se zajíknu, ale zatnu zuby. Nebojím se ho. „Ty jsi vrazil do *mě*.“

Z očí mu sálá zuřivost. „To ty jsi běžela.“

Potom prudce vyrazí vpřed. Instinktivně ucuknu.

Tak jo, možná se ho přece jenom bojím.

Nevím, co jsem si myslela, že chce udělat. On je prostě tak ostrý. Když vidí moji reakci, okamžitě se zarazí a zamračí a potom se konečně sehne pro batoh, který mu spadl na zem.

Aha.

Nejspíš vážně nejsem normální. Mám chuť se na něj zase rozkřiknout, i když za to můžu já. Sevřu čelist.

Ovládej se, Juliet.

Vzpomínka na mámu mě zasáhne tak tvrdě a prudce a náhle, že je zázrak, že se na místě nerozbrečím. Nic mě nedrží pohromadě, stačí jedno špatné slovo a sesypu se.

Declan se napřimuje a pořád se mračí a já vím, že chce říct něco vážně odporného. Po tom sprdunku v dopise to možná bude stačit, abych se rozbulela jako malá.

Ale potom jeho oči najdou ty moje a něco, co tam vidí, mu ten temný výraz setře z tváře.

Vedle nás někdo zaskřehotá. „Declan Murphy. Vidím, že už zase jdete pozdě.“

Po Rowanině boku stojí pan Bellicaro, kterého jsem měla v prváku na biologii. Rowan se červená a skoro jako by panikařila. Musela tušit, že se schyluje k maléru, a odběhla pro učitele. To se jí podobá. Nevím jistě, jestli mě to štve, nebo se mi ulevilo. Za učitelem jsou dokořán otevřené dveře třídy a do chodby nakukují studenti.

Declan smete kapky kafe, které mu ulpěly na bundě. „Nešel jsem pozdě. To ona do mě vrazila.“

Pan Bellicaro našpulí rty. Je malý a má kulaté břicho, které zvýrazňuje růžová svetrověsta. Není zrovna moc oblíbený. „Mimo jídelnu není dovoleno žádné jídlo...“

„Kafe není jídlo,“ řekne Declan.

„Pane Murphy, jistě víte, kudy se jde do ředitelny.“

„Jo, mohl bych vám nakreslit mapu.“ Hlas mu zostří a on se k učiteli zlostně nakloní. „*Já za to nemůžu.*“

Rowan sebou škubne, když slyší jeho tón. Div nezalomí rukama. Ani se jí nedivím. Na okamžik si říkám, jestli učitel nedostane pěstí.

Pan Bellicaro se vztyčí. „Mám zavolat ochranku?“

„Ne.“ Declan zvedne ruce a v hlasě má hořkost. Oči má temné a zuřivé. „Ne. Už jdu.“ A taky že ano a přitom

polohlasně kleje. Zmačká papírový kelímeček a mrští jím do koše.

V lebce se mi odráží tolik emocí, že se sotva můžu rozhodnout pro jednu. Hanba, protože jsem za to vážně *mohla* já, a přitom klidně dopustím, aby si to odskákal. Rozhořčení – kvůli tomu, jak se mnou mluvil. Strach – kvůli tomu, jak se choval.

Zaujetí – kvůli tomu, jak se mu temnota vytratila z tváře, když se naše pohledy střetly.

Kéž bych si ho přímo v tom okamžiku mohla vyfotit. Nebo teď, jak odchází po šeré chodbě. Kdykoli projde kolem okna, světlo mu na okamžik zbarví vlasy do zlatova, ale na širokých ramenech a tmavých džínech mu pořád ulpívají stíny. Co máma umřela, nechtěla jsem sáhnout na foťák, ale zničehonic si přeju, abych ho držela v ruce. Úplně mě svrbí prsty.

„Pro vás, slečno Youngová.“

Obrátím se a pan Bellicaro mi podává bílý proužek papíru. Jsem po škole. Už zase.

KAPITOLA PÁTÁ

Máš pravdu.

Já jsem do tvého smutku taky neměla strkat nos.

Omlouvám se.

To ale neznamená, že jsi měl právo si přečíst můj dopis. Pořád se na tebe dost zlobím. Už tady turdnu čtvrt hodiny, zíráám na prázdný papír a snažím se vzpomenout si, jaké to bylo jí psát, vědět, že tak svoje myšlenky uchováám trvaleji, než kdybychom si jenom povídaly.

Místo toho pořád myslím jenom na tebe a na tvoje "Já taky", a co to znamenalo a jestli ti něco způsobuje podobnou bolest, jakou cítím já. Ne že by mi do toho něco bylo.

Nevim, jestli si to někdy přečteš, ale potřebuju se někomu omluvit. Už nějakou dobu si připadám hrozně provinile.

Ne kvůli tobě. Kvůli někomu jinému. Dlouhým tamuhle „někomu“ omluvu, ale neznám ho o nic líp než tebe. Rozhodně nezačnu psát uzkoxy dvěma cizím lidem. Prozatím zvládnu jenom takhle a budu prostě muset doufat, že to ty výčitky utiší.

Slyšel jsi někdy o Kevinu Carterovi? Vyhrál Pulitzera za fotografii umírající dívky. Je to hodně slavná fotka, takže jsi ji možná někdy viděl. Jedna malá holčička v Súdánu umírala hladu a snažila se dojít do humanitárního tábora. Musela se zastavit a odpočinout si, protože byla sotva víc než kostra, kterou drží pohromadě kůže.

Musela si odpočinout, protože už jí nezbývalo dost sil na to, aby si pro jídlo došla na jeden zátah.

Takže takhle malinká dívenka odpočívala na zemi a kousek od ní přistál sup a čekal.

Chápeš to? Čekal. Až umře.

Někdy na tu fotku myslím. Na ten moment.

Někdy se cítím jako ta holčička.

Někdy se cítím jako ten pták.

Někdy se cítím jako ten fotograf, co se na to dokázal jenom dívat.

Kevin Carter se zabil, potom co dostal toho Pulitzera.

Někdy mi připadá, že chápu proč.

Musím si dát cigaretu.

Kolem lampy na verandě poletují můry a pinkají o žárovku. Je čtvrtek, bude půlnoc a v sousedství je skoro ticho.

V domě za mnou ne. Alan, můj nevlastní otec, ještě nespí a máma si vyšla ven s kamarádkami, takže ještě nechci jít dovnitř.

Alan mě nemá moc rád.

Věřte mi, že je to oboustranné.

Suším si ten dopis v zadní kapse celý večer. Nemám tušení, kdy ho napsala, ale určitě během posledních osmačtyřiceti hodin. V úterý večer tam nebyl, protože jsem se koukal. Melouňák se po mně vozil, protože jsem přišel pozdě, a moje výmluvy nikoho nezajímají.

„Byl jsem po škole,“ řekl jsem, když jsem se konečně ukázal.

Zrovna lil palivo do jedné sekačky v kůlně. Bylo tam pekelné horko a košile se mu lepila na kůži. Není tam moc místa a vždycky to tam voní směsí posekané trávy a benzínu. Líbí se mi to.

Zato se mi nelíbilo, jak znechuceně se na mě Melouňák podíval – jako bych byl prostě jenom další flákač.

„Můžeš si tu propásnutou hodinu nahradit v sobotu,“ řekl.

„Můžu si ji nahradit ve čtvrtek.“

„Ne, nahradíš si ji v sobotu.“

Zvedl jsem svou docházku. „Mám nařízeno pracovat jenom v úterky a čtvrtky.“

Pokrčil rameny a obrátil se ke dveřím kůlny. „Máš nařízeno pracovat od čtyř do osmi. Je pět deset. Můžeš si tu hodinu nahradit v sobotu.“

„Heleďte se, můžu tady zůstat do devíti...“

„Nechci tady kvůli tobě bejt do večera.“

Jasně že ne. Chtěl jít domů za ženou a dítětem, aby mě příště zase mohl nudit nějakými historkami. Bouchl jsem pěstí do zdi vedle sekačky a zaklel. „A já tady nechci bejt vůbec.“

Zarazil se ve dveřích a na chvíličku jsem nevěděl, jestli se po mně neožene. Ale podíval se na mě a jeho tón se nezměnil. „Měl bys bejt vděčněj, že tu jsi. Jestli chceš, abych ti na tý docházce podškrábnul osm hodin, tak v sobotu přijdeš.“ Melouňák se užuž otočil, ale zastavil se. „A dávej si pozor na jazyk. Takhle se mnou mluvit nebudeš.“

Otevřel jsem pusy, že něco odseknu, ale on tam klidně stál, slunce v zádech, a já věděl, že jestli si nedám pokoj, tak zavolá soudkyni, než bys řekl švec.

Je to děs, že mi to může mlátit o hlavu. Vzpomínám si, jak jsem si na stanovení trestu říkal, že sekání trávy na hřbitově bude *brnkačka*, že mě nikdo nebude otravovat. Nevěděl jsem, že součástí programu bude chlap, který mě bude v jednom kuse sekýrovat, aby si zvedal ego.

Pomačkal jsem docházku v pěsti. „Nemůžete mě přinutit, abych pracoval v sobotu.“

„Jestli se ti to nelíbí, tak chod' včas.“

Dneska jsem přišel dřív a doufal jsem, že za to dostanu zlatou hvězdičku a propustku. Ani to s ním nehnulo. Ale našel jsem dopis od té holky ze hřbitova.

Trošku si říkám, jestli by mi nebylo líp, kdyby se mi do rukou nedostal. Je depresivní, fascinující a děsivý zároveň.

Tu zmiňovanou fotku neznám. Tu první jsem taky neznal, s tím *výkřikem a květy a krví a puškou*. Skoro to ani není potřeba, protože ta holka se zaměřuje na detaily s bolestnou přesností.

Ale když teď čtu její řádky o supovi a malé holčičce, tak si tu fotku chci najít.

Zařinčí postranní branka a já dopis složím a vsunu si ho pod stehno. Čekám mámu, ale potom uslyším popotáhnutí a vím, že je to Rev. Je na všechno alergický, včetně většiny lidí.

„Jsi venku pozdě,“ poznamenám. Rev mě spíš vytáhne z postele v šest ráno, než aby přišel na návštěvu skoro o půlnoci.

„Dneska k nám přivezli malinkou holčičku. Nemůže usnout. Máma říká, že má separační úzkost. Táta říká, že se to brzo srovná. Já jsem řekl, že se potřebuju projít.“ Není podrážděný. Je na to zvyklý.

Geoff a Kristin jsou pěstouni. Bydlí na druhé straně bloku, ale dvorek mají napříč od nás, takže jsme vždycky skvěle viděli na děti, co jim procházejí domem.

Rev byl první. Přišel k nim před deseti lety, kdy byl sedmiletý hubeňour, měl brýle tlusté jako víka od popelnice a tak hrozná alergie, že skoro nemohl dýchat. Oblečení mu bylo malé, měl ruku v sádře a nemluvil. Geoff a Kristin jsou ti nejhodnější lidi na planetě – jsou hodní i na mě, a to už je co říct –, ale Rev od nich stejně utekl.

Našel jsem ho u sebe ve skříni, schouleného úplně vzhledu v koutě, jak na mě vykukuje skrz rozčuchané vlasy a svírá potrhanou starou Bibli.

Měl jsem tam krabici lega, a tak jsem si myslel, že si přišel hrát. Jako by se mi ve skříni běžně objevovaly děti nebo co. Nevím, co mě to napadlo. Nasoukal jsem se k němu a začal jsem stavět.

Ukázalo se, že se Geoffa a Kristin bál, protože jsou černí. Jeho otec mu říkal, že černoši jsou zlí a seslal je ďábel.

Ironické je, že otec Reva děsně mlátil.

A obvykle přitom citoval Bibli.

Geoff a Kristin před pěti lety Reva adoptovali. Rev tvrdí, že to nebylo důležité, že už stejně celé roky považoval za rodiče jenom je a že to byl jenom kus papíru.

Ale důležité to bylo. Nějak ho to uklidnilo.

Přes den teď nosí čocky, ale vlasy má pořád delší. Moje sestra Kerry říkávala, že se za nimi schovává. Když bylo Revovi osm, pověděl Geoffovi, že nechce, aby mu ještě kdy někdo ublížil. Kristin ho hned druhý den přihlásila na bojová umění. Vydržel u toho dodnes, dovádí to skoro do extrému. Pokud ve vás snad ty brýle a alergie a nesmělost vyvolaly dojem, že je to nějaký trapák, do tváře byste mu to rozhodně neřekli. Má postavu jako bojovník MMA. Přijďte k tomu nejlepšího kamaráda se zápisem v trestním rejstříku – mě – a většina děcek ve škole se od něj drží v uctivé vzdálenosti.

Což je taky ironické, protože Rev je agresivní asi jako starý zlatý retrívr.

Posunu se, abych mu udělal místo, a on se sveze na schod vedle mě.

„Cos to četl?“ zeptá se.

Musel mě vidět přes dvorek. Zaváhám, než odpovím.

A to je směšné. Zná všechna moje tajemství. Sledoval, jak se mi rozpadla rodina i máminy pomýlené pokusy zase slepit střepy. Dokonce ví, jak to doopravdy bylo s Kerry, a to jsem si myslel, že si to v květnu vezmu do hrobu.

Stejně váhám. Připadá mi, že když o té holce ze hřbitova někomu povím, tak možná zradím její důvěru.

Ne že bych vůbec sám věděl, kdo to je.

Ještě to chvilku zvažuju. Rev mlčí.

Konečně vytáhnu papír zpod nohy a podám mu ho.

Chvíli ho tiše čte a potom mi ho vrátí. „Co je to za holku?“

„Nemám tu chuť.“ Odmlčím se. „Dcera Zoe Rebecca Thorneové.“

„Cože?“

Obrátím dopis mezi prsty. „Minulej tejden jsem u jednoho náhrobku našel dopis. Přečetl jsem si ho. Psalo se tam o...“ Znovu zaváhám. Ať už ví Rev cokoli, o životě a smrti se mi snadněji mluvilo s anonymní čtenářkou. Musím si odkašlat. „Bylo to o tom, jaký to je, když někoho nečekaně ztratíš.“

„A tobě to připomnělo Kerry.“

Přikývnu.

Chvíli tiše sedíme a posloucháme, jak u žárovky tancují můry. Někde v ulici se spustí siréna. Stejně náhle se zase vypne.

Rev se zeptá: „Ale tohle je jinej dopis?“

„Jo. Na ten první jsem odepsal.“

„Ty jsi odepsal?“

„Nenapadlo mě, že si to ta holka přečte!“

„Jak víš tak jistě, že je to holka?“

To je dobrá otázka. Úplně jistě to nevím. Ale ze všeho nejdřív se přece zeptal: *Co je to za holku?* „Jak to víš tak jistě ty?“

„Protože na dopis od kluka by ses nekoukal tak zamilovaně. Ukaž mi ho ještě.“

Dám mu ho. Zatímco čte, přehrávám si v hlavě, co řekl. *Nekoukal se tak zamilovaně? Já zamilovaně koukám? Vždyť ji ani neznám.*

„Někdy se cítím jako ta holčička,“ cituje.

„Přesně.“

„Je to papír ze sešitu,“ dodá.

„Já vím.“ Ten hřbitov je místní. Už mě napadlo, že možná taky chodí na Hamiltonskou střední.

„Kámo. Vždyť jí může bejt třeba *jedenáct*.“

Fajn, to mě nenapadlo.

Zase mu dopis vyšklubnu. „Zmlkni. To je jedno.“

Vystřízliví. „Tahám tě za nos. Nepřijde mi, že by jí bylo jedenáct.“ Mlčí. „Možná tam ten dopis byl pro tebe.“

„To ne, pěkně ji namíchlo, že jsem jí odepsal.“

Teď váhá on. „Nemyslím to tak, že ho tam pro tebe nechala *ona*.“

Vteřinu mi trvá, než rozluštím jeho tón. „Reve, jestli mi tady začneš dávat kázání, tak jdu domů.“

„Nedávám ti kázání.“

Ne, nedává. Zatím.

Pořád má tu starou Bibli, kterou k sobě tiskl, když jsem ho našel ve skříni. Patřila jeho mámě. Četl ji snad dvacetkrát. Diskutuje o teologii s každým, kdo projeví zájem – a já na tom seznamu nejsem. Geoff a Kristin s ním dřív chodili do kostela, ale Rev jim řekl, že se mu nezamlouvá, že se v životě nemůže řídit vlastní interpretací.

Neřekl jim ale, že koukat se na chlapa nahoře na kazatelně mu až moc připomíná otce.

Ne že by Rev citoval verše z Bible, kudy chodí, nebo tak – teda většinou –, ale jeho víra je skálopevná. Jednou jsem se ho zeptal, jak může věřit v boží prozřetelnost, když ho vlastní otec málem zabil.

Podíval se na mě a řekl: „Právě proto, že mě nezabil.“

A na to se nedá nic namítnout.

Přeju si teď, abych mu o těch dopisech nebyl říkal. O žádnou náboženskou analýzu nestojím.

„Tak tomu neříkej Bůh,“ navrhone. „Říkej tomu osud. Ne-připadá ti zajímavý, že ze všech lidí, co ten dopis mohli najít, jsi to byl zrovna ty?“

Tohle je jedna z věcí, co mám na Revovi nejradši. Nikdy nikomu nic nevnucuje. Přikývnu.

„Chceš jí odepsat?“

„Nevím.“

„Lháři.“

Má pravdu. Chci jí odepsat.

Vlastně už si plánuju, co řeknu.

KAPITOLA ŠESTÁ

Řekl bych, že jsi docela temná, ale píšu holce, která nechává dopisy na hřbitově, takže se to asi rozumí samo sebou.

Psala jsi, že by tě zajímalo, jestli mi něco způsobuje podobnou bolest, jako cítíš ty.

To nevím. Nevím, jak na to odpovědět.

Ztratila jsi mámu. Já tu svoji ne.

Nepřipadá ti zvláštní, jak se říká „ztratit“, jako bychom ty lidi jenom někam zašantročili? Ale možná je to jiný význam slova „ztratit“, jako že nevíme, kam šli. Můj nejlepší kamarád věří v Boha a nebe a věčný život, ale já nevím jistě, co si o tomhle všem myslím. Umřeme a naše těla se zase vstřebají do země v nějakém biologickém cyklu, ne? A naše duše (nebo co to je) má žít navždy? O čem jsem to předtím mluvil?

Můj kamarád by umřel, kdyby věděl, že si o tomhle s tebou píšu, protože s ním o těchhle věcech diskutovat nechci.

Abych byl naprosto upřímný, mám sto chutí tenhle dopis zmačkat a začít znova.

Ale ne. Jak jsi řekla, psát cizímu člověku je tak nějak bezpečné. Mohl bych zapnout počítač a vygooglit si jméno tvojí mámy a nejspíš bych se o tobě něco dozvěděl, ale zatím se mi to líbí takhle.

Před čtyřmi lety mi umřela sestra. Bylo jí deset.

Když lidi slyší, že umřela tak malá, vždycky mají za to, že jsme její poslední dny strávili mezi onkology a zdravotními sestrami.

Tak to nebylo. Ani jsme nevěděli, že to její poslední dny jsou. Byla zdravá jako řípa.

Nezabila ji rakovina. Zabil ji můj otec.

Mohl jsem tomu zabránit, ale nezabránil.

Takže když říkáš, že se cítíš jako ten fotograf, co se na to všechno dokáže jenom dívat, tak asi přesně vím, jak to myslíš.

Je neděle odpoledne a já už dvě hodiny sedím na slunci. Na hřbitově je to oblíbený den a já se celé odpoledne dívám, jak přicházejí a odcházejí truchlíci.

Četla jsem jeho dopis sedmnáctkrát.

Přečtu si ho znova.

Ztratil svou sestru. Vzpomenu si na ten první dopis, kam připsal: *Já taky.*

Napadlo ho vyhledat si mě. Teda vlastně mámu. Vzhledem k tomu, že v podstatě hlídkuju u jejího hrobu, jestli se neukáže, mu to nemůžu zrovna vyčítat.

Ať klidně zkusí všechny vyhledávače – o mně toho moc nenajde. Než se máma vdala, vybudovala si už jméno jako fotožurnalistka, takže si ho rozhodně neměnila. Vygooglit si „Zoe Thorneovou“ k Juliet Youngové nikoho nepřivede. Moje příjmení nezmiňují ani v nekrologu.

Zoe přežili její manžel Charles a dcera Juliet.

Přežili. Ten kluk má pravdu. Když mluvíme o smrti, zaobalujeme to do tak bizarních slov. Jako bychom něco skrývali.

Ten nekrolog by asi působil divně, kdyby se tam psalo něco jako: *Zoe zemřela na cestě domů z letiště, po devíti měsících práce ve válečné zóně, a zanechala svého manžela Charlese a dceru Juliet s dortem na uvítanou, který bude měsíc trčet v ledničce, než se ho konečně odhodlají vyhodit.*

Takže možná přece jenom něco skrýváme.

Teď už chápu, že naše bolesti nedokázal srovnat. Jsem jedináček, takže si neumím představit, jaké to je ztratit sourozence. Od máminy smrti mi připadá, jako bychom s tátou obíhali kolem dvou různých planet žalu, a skoro spolu nekomunikujeme, pokud to není bezpodmínečně nutné. Přesto vím ale dost jistě, že vražedné sklony táta nemá. Poslední dobou je sotva při vědomí.

Nezabila ji rakovina. Zabil ji můj otec.

Před čtyřmi lety. Usilovně se snažím vykutat z paměti, jestli ve zprávách nehlásili něco o otci, který zabil svou dceru. Před čtyřmi lety mi bylo třináct. Něco takového by táta zrovna nedával k dobru u večeře a máma měla lepší informace spíš o událostech ze světa – pokud vůbec byla doma. Mohla klidně s hlavami států probírat geopolitické konflikty, ale místní zločin? Ani nápad. Říkala, že je to ztráta času. Počkat.

Před čtyřmi lety bylo jeho sestře deset. Takže teď by jí bylo čtrnáct.

Je ten Dopisák starší bratr – nebo mladší? Nedopisují si náhodou s dvanáctiletým klučinou? Nebo s mužem, kterému je něco přes dvacet?

Naše konverzace jsou příliš vyzrálé na to, abych si dopisovala s dvanáctiletým chlapečkem. Napsal dopis na papír ze sešitu, zrovna jako já ten svůj. To ukazuje na střední školu nebo vysokou.

Píše tužkou, takže mám dojem, že chodí spíš na střední. Ale jistě to nevím.

O dvacet stop dál pokládá nějaký starší muž k náhrobku růže. Od celofánu se odráží slunce.

Zbytečně utrácí, protože v úterý na tomhle úseku sečou trávu a jsem si dost jistá, že vyhazují všechny blbosti, co tu lidi nechávají povalovat. Proto sem vždycky nosím jenom dopisy.

Vyhazují všechny blbosti.

Dopisy. Údržbář. Jak že se to jmenuje, pan Melendez?

Znenadání si připadám odhalená, přestože je nedělní odpoledne a v neděli se tady tráva nikdy neseká.

A fuj. Vždyť je mu asi čtyřicet. On to být nemůže. Že ne? Nemám dojem, že by byl ten člověk, se kterým si dopisují o tolik starší. Navíc by měli mezi sebou se sestrou neobvyklý věkový rozdíl. Stává se to, ale dost vzácně.

Muž s růžemi odchází. Možná si mě všiml, ale nikdo se na mě doopravdy nedívá. Já se na ně taky nedívám. Všechny nás spojuje smutek a zároveň nás taky rozděluje.

Moje sestra umřela před čtyřmi lety.

Jsem to ale hlupačka. Dopisák je nejspíš návštěvník – a v podstatě mi prozradil, jak najdu hrob jeho sestry. Určitě je pohřbená někde poblíž. Jak by moje dopisy jinak našel?

Začnu procházet mezi řadami hrobů, spirálovitě postupuju dál a dál a dívám se po hrobech, které jsou trochu ošlehané větrem. Několikrát sedí rok úmrtí, ale ne věk ani pohlaví. Při chůzi mi křoupá tráva pod nohama a nakonec dojdu až k železnému plotu na okraji pozemku. Nastal podvečer a všichni odešli domů na večeri nebo za rodinou.

Zůstala jsem tu sama a obešla jsem okruh nejméně sta stop od mámina hrobu.

Což je mnohem dál, než odkud by mohl náhodný návštěvník zahlédnout dopis, který někdo nechal pod kamenem u náhrobku.

Hmm.

O stehno mi zavibruje mobil a já ho vylovím z kapsy a čekám zprávu od Rowan.

Ale, píše táta. Poslal mi nějakou fotku.

Zamračím se. Zprávu už mi neposlal, ani nepamatuju. A fotku? Přeježu prsty po displeji a odemknu telefon.

Je to kuchyňský stůl. Na okamžik nedokážu rozeznat, co je to na něm rozložené. Vtom se mi pohled zaostří a mně se zastaví srdce.

Její fotografické vybavení. Všechno.

Stejně dobře mohl vykopat její tělo a položit na kuchyňský stůl kostru a *tohle* mi poslat.

Umím pojmenovat každý kousek vybavení. Kdybyste mi ukázali nějakou její fotku, nejspíš bych vám dovedla říct, kterým foťákem ji pořídila. Přes opěradlo jedné židle visí její tašky a já cítím vůni kůže, která se doslova mísí s krví, potem a slzami z jejích pracovních úkolů. Pokaždé když přijela domů, pomáhala jsem jí vybalovat a tíhu těch foťáků a vůni jejích tašek mám ve vzpomínkách těsně spjatou.

Pokaždé, jenom naposled ne.

Od její smrti jsem se těch tašek nedotkla. *Ani jsem se jich nedotkla.*

Tohle jsou její věci.

Tohle jsou *její* věci.

Vždycky jsme je vybalovaly spolu. Vyprávěla mi tajné historky z cest, a když táta odešel do postele, zůstávaly jsme dlouho vzhůru a dívaly se spolu na holčičí filmy. V mrazáku pořád čeká nedotčený velký kelímek třešňové zmrzliny Ben & Jerry's, pod ledovými krystaly skoro k nerozeznání. Koupila jsem ho, že se rozdělíme. Tu příchut' už nikdy jíst nebudu.

Tátu její historky nikdy nezajímaly. *Nikdy ho nezajímaly.*

A teď SAHÁ NA JEJÍ VĚCI.

Třesou se mi prsty. Potí se. Málem telefon neudržím.

Pod fotkou se objeví řádek textu.

CY: Ian mi nabídl, že se toho ujme. Zrovna mi jede udělat na bídku. Nechceš z toho něco, než mu to dám?

COŽE.

Asi mám panickou ataku. Přiškrčeně sípám.

Ani nevím jak, ale najednou mám telefon na tváři a v uchu slyším tátův hlas.

„Co to děláš?“ řeknu. Chci ječet, ale hlas mám tenký a pisklavý a těžkne mi slzami. „Nech toho! Vrať to zpátky!“

„Juliet? Jsi...“

„Jak jsi mohl?“ Teď už brečím. „To nesmíš. Nesmíš. Nesmíš. Jak jsi mohl?“

„Juliet.“ Zní šokovaně. Je to první emoce, kterou jsem ho po její smrti slyšela projevit. „Juliet. Prosím. Uklidni se. Já nechtěl...“

„To jsou její věci!“ Padnu na kolena. Přitisknu čelo na tyč-
ky plotu z tepaného železa. „Ty jsi nikdy – *to jsou její věci...*“

„Juliet.“ Mluví tlumeně. „Neprodám je. Neměl jsem tu-
šení...“

Zabíjí mě. Bolest mě trhá na cucky. Sotva ten telefon udržím.
Nenávidím ho. Za tohle ho nenávidím.

Nenávidím ho.

Nenávidímhonenávidímhonenávidímhonenávidímho-
nenávidímho.

Ovládej se, Juliet.

Zamlží se mi zrak, svět se se mnou zatočí a až za poměr-
ně dlouho si uvědomím, že ležím v trávě a jeho hlas křičí
z telefonu v nakřáplé ozvěně.

Přitisknu si ho k uchu. Mám mžitky před očima.

„Juliet!“ Táta řve. „Juliet, ještě chvilku a zavolám poho-
tovost. Odpověz mi!“

„Jsem tady,“ vypravím ze sebe přiškrceně. Vzlyknu. „To
nesmíš. Prosím.“

„Neprodám je,“ zašeptá. „Dobře? Neprodám.“

Pořád do mě pere slunce a mění mi slzy na tváři ve svě-
dící čáry. „Dobře.“

Měla bych se omluvit, ale nejde mi to přes pusy. Jako
by se člověk omlouval, že se rozzlobil, protože mu někdo
proklál hrudník železným bodcem. Pořád se zajímám.

„Potřebuješ, abych pro tebe přijel?“ zeptá se.

„Ne.“

„Juliet...“

„Ne.“

Musím tu ještě zůstat. Nemůžu jít domů a vidět na stole
všechny její věci.

„Vrať to zpátky,“ řeknu.

Zaváhá. „Možná bychom si měli promluvit...“
Chce se mi zvracet. „Vrať to zpátky!“
„Vrátím. Vrátím.“ Znovu zaváhá. „Kdy budeš doma?“
Na tohle se mě nezeptal, co umřela. Je to pro mě první
náznak toho, že vůbec ví, že ještě existuju.
Nejspíš bych měla děkovat hvězdám, že se mě vůbec ob-
těžoval zeptat, jestli něco z jejích věcí chci.
Nejspíš pekelně lituje, že mi tu zprávu poslal.
„Až budu připravená.“
Potom zavěším.

KAPITOLA SEDMÁ

Klidně si moji mámu najdi, jestli chceš. Když si vyhledáš „Zoe Thorneová fotka ze Sýrie“, vyjede ti jedna z jejích nejslavnějších fotografií. Na dvou houpačkách sedí vedle sebe chlapeček a holčička a smějí se. Za nimi je vybombardovaná budova a dva muži s automatickými puškami. Všichni mají špinavé oblečení, celé propocené a zaprášené. Muži se potí a jsou vyčerpaní a vyděšení. Nezbylo tam nic než ty houpačky.

Nikdy jsem se nemohla rozhodnout, jestli je ta fotka depresivní, nebo optimistická.

Možná obojí.

Mámino vybavení bylo po její smrti uloženo uzadu v koutě ve sklepě. Nikdo se ho nedotkl – až dodneška. Můj táta se ho od-

poledne chystal všechno prodat máminu bývalému šéfredaktorovi.

Nepřijala jsem to dobře.

Toho vybavení je hodně a stálo hromadu peněz. Tisíce dolarů. Nejspíš desetitisíce. Nejsme bohatí, ale ani neobracíme každou korunu. Táta říkal, že o peníze mu nešlo, což bylo fakt na pěst. Jestli mu nešlo o peníze, tak proč to teda dělal? Proč se chtěl zbavit jejich nejdrahocennějších věcí? Jenže takhle je mu fakt podobné. Zeptala jsem se, jestli by takhle beze všeho prodal i její snubní prsten. Řekl, že je s ním pohřbená. Pak se rozbrečel.

Bylo to pěkně na kouso na houby. Pořád si připadám děsně.

To je směšné, že jsem to přeškrtnla. Asi síla zvyku. Máma sprostá slova netolerovala. Prý že utratila až moc peněz za to, aby se naučila efektivně pracovat se slovy a obrazy, a že by byla škoda mluvit jako dlaždič.

že se táta chystá zbavit jejich věcí, jsem se dozvěděla jenom proto, že se mě zeptal, jestli z nich něco nechci. Co uměla, tak jsem na foták nesáhla. Letos jsem ve škole měla chodit na fotografii pro pokročilé, ale odepsala jsem si ji. Učitel mi nejmíň šestkrát zopakoval, že se určitě můžu zase zapsat, jestli si to rozmyslím, ale to je pravděpodobně asi stejně, jako že máma ustane z mrtvých. Nemůžu si přiložit foták k ob-

líčeji, aniž bych si na ni vzpomněla. Ani se mi vůbec fotit nechce.

Ne. To není pravda.

Minulý týden jsem spatřila někoho, kdo měl v očích tolik emocí, že jsem foták v tu ránu držet chtěla. Skoro ho neznám a viděla jsem ho jenom na chvílku, ale jako by mi v mozku cvakla závěrka. Máma říkala, že nestojí za to fotit nic, co nevybudilo reakci, že to chce talent, aby člověk obrazem zachytil pocit. Až do toho okamžiku jsem nikdy pořádně nechápala, jak to myslela.

Ale foták jsem neměla a člověk si přece nemůže jenom tak namátkou vyfotit cizího člověka, aniž by to vyvolalo pár otázek.

Vyhledej si tu máminu fotku ze Sýrie, jestli budeš moct. Zajímalo by mě, co si o ní budeš myslet.

Moje máma byla u toho, když ta bomba vybuchla. Měla štěstí, že uvyázla živá.

Vím, že měla štěstí, protože jí to táta v jednom kuse opakoval. Většinou trochu podrážděně. „Máš štěstí, že žiješ, To. Jednoho dne všechno to svoje štěstí vyplýtváš. Nemůžeš něco smysluplného fotit i ve Washingtonu, D. C. nebo v centru Baltimoru?“

Vždycky se zasmála a prohlásila, že měla štěstí, že tu fotku pořídila.

Ale táta měl pravdu. Svoje štěstí vyplýtvávala. Umřela při bouřačce cestou domů z letiště, viník ujel.

Byla v tom taxíku jenom proto, že jsem jí moc prosila, ať si pospíší domů, a ona mě chtěla překvapit a chytila dřívější let.

Někdy si myslím, že osud se proti nám často spikne. Nebo se možná spikne s námi.

Vím, že víš, jak to myslím. Nemáš ohledně své sestry stejný pocit?

Melouňák tady není. Půl hodiny sedím opřený o dveře kůlny a začínám pochybovat, jestli se vůbec ukáže. Už mám praxi a mohl bych začít sekát bez něj, ale nemám klíč.

Vytáhnu telefon a vyhledám si fotku, co ta holka ze hřbitova popsala. Má pravdu – z těch dětí září jiskra optimismu. Doširoka se usmívají a člověk cítí pohyb houpaček. Ti chlápci se zbraněmi vypadají, že už jim optimismu nezbyla ani špetka. Jednomu stéká ze zranění na spánku pramínek krve. Říkám si, proč by sakra někdo dovolil dětem houpat se na houpačkách, když je městečko rozstřílené na cimprcampr, ale potom si uvědomím, že už je asi není kam schovat.

„Ahoj!“

Vzhlednu. Přes trávu běží holčička ve fialových letních šatech. Vlasy má tak černé, že se lesknou na slunci. Kudrnaté copánky jí s každým krokem poskakují a vypadá bez sebe vzrušením, že žije. „Ahoj!“

Z koho je tak na větvi? Vždyť jsem tu jenom já.

Potom uvidím Melouňáka. Pomalejším tempem jde za ní. Musí to být jeho dcera.

Vrazím si telefon do kapsy a postavím se. Nikdy s tímhle chlápkem nevím, ale jsem v pokušení mu vytmavit, že přišel pozdě, když mě za to minulý týden tak sprdnul.

Potom mi holčička zaútočí na nohy. Leknu se a klopýt-
nu o krok dozadu. Zahihňá se tomu, ale nepustí mě.

„Ahoj!“ řekne znovu a zaryje do mě prsty, jakože mě
tedy zaručeně nepustí. Zakření se na mě, pusu má plnou
mléčných zubů.

„Marisol!“ Melouňák posledních deset stop doběhne
a čapne ji, přetočí si ji přes paži a zachytí ji na rameni.

Z plna hrdla se rozesměje. „Nech toho, *papi!*“

„Promiň, Murphe.“ Melouňák vyloví z kapsy kroužek
na klíče. Zní unaveně. „Objímá každého.“

Něco mi na tom připomíná tu bezstarostnou nevinnost
na fotce z rozbombardované vesnice. Ta holčička mě ne-
zná. Nevidí to, co všichni ostatní.

Mám chuť ji varovat.

Ale Melouňák po ní nakonec skočil pěkně rychle, jako
bych jí něco provedl.

Zamračeně tam stojím, když vtom na mě zavolá z kůlny.
Vyroluje dveře garáže, abychom mohli vyvézt sekačky. „Tak
dáš se do toho nebo co, mladej?“

„Chtěl jsem se do toho dát už před půl hodinou.“

Čekám, že na mě vyjede, ale neudělá to. Hodí mi pra-
covní rukavice. „Já vím. Omlouvám se. Carmen dělá přes-
čas, takže si jeden z nás musel vzít Marisol. Myslel jsem,
že to stihnu.“

Omluvu jsem nečekal – provrtá v mém podráždění díru.
Navléknu si rukavice a popadnu pytel na odpadky, abych
posbíral dnešní sbírku dárečků.

Melouňák vyleze na sekačku a zavolá na dceru. „Chceš
řídit, *cotorra?*“

„Jo!“ Opustí zaprášenou stěnu, kam začala kreslit ky-
tičky nebo strašidla nebo co to ty nelidské škrábanice mají

být. S trochou pomoci se vyšplhá na sekačku, usadí se před tátou a obtočí malinké ručičky kolem volantu.

Na chvíličku jsem zase malý kluk a dívám se, jak se Kerry drápe do nákladáku, aby tátovi „pomohla“ řídit. Vždycky jsme se hádali, na kom je řada, aby seděl vedle něj.

Musím odtrhnout oči. Vylezu na vlastní sekačku. Možná je tohle dopisování špatný nápad. Už jsem toho prozradil moc a pokaždé, když přiložím tužku k papíru, je to jako vzít rypadlo a provrtat se ke vzpomínkám, které bych radši nechal pohřbené.

Melouňákův motor se ztěžka roztočí, potom nastartuje. Za vteřinu chcípne. Melouňák něco španělsky zamumlá a zkusí to znova. Tentokrát se roztočí a zdá se, že nenastartuje vůbec, ale nakonec jo.

A pak okamžitě zase chcípne.

Zkusí to potřetí.

A počtvrté.

Jedna definice popisuje šilenství tak, že člověk dělá pořád dokola to samé a čeká jiný výsledek.

„Hej,“ zavolám. Nevšimá si mě a zkusí to znova. Teď už nenaskočí vůbec.

Vypnu vlastní sekačku a slezu. „Hej!“

Pustí klíček a vzhledne, tváří se netrpělivě. „Co?“

„Zní to jako palivový potrubí.“

„Co ty o tom víš?“

Tohle nesnáším. Nesnáším, když se ke mně lidi chovají jako k nějakému idiotovi, který sotva pozná, kolik je hodin. „Vím, že to zní jako palivový potrubí. Kdy jste naposledy zkontroloval filtr?“

„Já údržbu strojů nedělám, Murphe. Mají servisní prohlídky.“

„V tom případě ty servisní prohlídky stojí za hovno.“

„Selvisní plohlídky stojí za *hovno*,“ řekne Marisol. Poskočí na sedadle. „No tak, papi. Jeď, tlaktole. Jeď.“

„Pěkně děkuju, mladej.“ Melouňák se tváří dotčeně. Zvedne ji z předního sedadla sekačky a postaví ji zpátky na zem. „A to jsem si předtím myslel, že nestíhám. Teď budu muset v sobotu pracovat *já*.“

„Nemáte náradí? Možná bych to opravil.“

„Asi by ses v tom neměl hrabat.“

„Fajn. Pro mě za mě.“ Ať si trhne. Aspoň jsem se nabídl. Zase vylezu na svou sekačku a nastartuju ji.

Vyjíždím z kůlny, když vtom za mnou křikne. „No dobře! Pojď to zkusit.“

Traktor je v hrozném stavu. Trochu mi trvá, než se dostanu k motoru, protože zrezivěl pant. Nevím, kdo si od nich bral peníze, ale tenhle krám neudržoval vůbec nikdo. Když už jsem v tom, zkontroluju olejovou vanu. Olej je černý a hustý jako polívka. Povím mu to.

„Jak to že jsi odborník na traktory?“ zeptá se. Jeho dcera se mezi námi krčí, jako by ve snaze traktor opravit hrála klíčovou roli. Střílí očima z jednoho na druhého. Opakuje po mně skoro každé slovo.

„Netvrdil jsem, že jsem odborník na traktory. Tohle je základ.“ Otrů si paží čelo, než mi pot steče do očí. „Motor jako motor.“

„Jsi přes auta?“

Pokrčím rameny, pořád upírám oči na motor a dávám přitom olejovou vanu zpátky tam, kam patří. Už jsem si zvykl, že Melouňák nezavře pusou, ale většinou nemluví *se mnou*. „Spíš přes vnitřek než vnějšek.“

„Uměl bys to spravit, aby to dneska fungovalo?“

„Možná. Palivovej filtr potřebuje vyměnit, ale asi ho zvládnou dost vyčistit.“ Vytáhnu ho a fouknu na něj.

Marisol se předkloní a pokouší se o to samé. Podrším jí ho, aby si to vyzkoušela.

Melouňák se na to dívá a já filtr vrátím zpátky, protože si vzpomenu, jak ji ode mě odtrhl.

„To je hezký, že ji necháváš, aby ti pomáhala,“ řekne.

Cítím, jak se červenám, a mrknu zpátky na motor. Revovi to jde s dětmi fakt líp. Já nemám moc tréninku. „Přece s ním nemůže nic udělat.“

„Nic nedělám!“ rozhoří se holčička.

Usměju se. „Navíc to zní, jako by si dělala poznámky. Asi chce potom sepsat manuál.“

Obejme ji. „Je to můj malej papoušek.“

Vykrouť se mu. „Já pomáhám!“

„To teda jo,“ souhlasí.

Otřu zvnějšku filtr a znovu na něj fouknu. „Nemůžu vám zaručit, že vydrží celej večer, ale jeden dva úseky snad zvládnete.“

„Naučil tě to táta?“

„Jo.“

„Je automechanik?“

„Už ne.“

Musí mi něco zaslechnout v hlase, protože slyším, jak váhá. Chce se zeptat. Překvapuje mě, že mu soudkyně nevyložila celou moji historii, ale možná zná jenom podrobnosti o mých zločinech, o tátových ne.

Zjevně si to radši rozmyslí. „Díky, Murphe.“

Vsunu filtr zpátky a potom se na Melouňáka podívám. Snažím se neznít podrážděně, ale trochu mi to ujede. „Jmenuju se Declan.“

Melouňák nehne brvou. Natáhne ruku. „Těší mě. Já se jmenuju Frank.“

Zamrkám. „Frank?“

Pokrčí rameny. „Říkal bys mi radši Francisco?“

Teď jsem to já, kdo uhne očima, a skoro se zastydím.

Neříkal jsem mu přece Pedro ani nic takového.

I když to by možná bylo lepší než Melouňák.

Poplácá mě po rameni. „Táta tě nenaučil potřásat si rukama?“

Stáhnou si pracovní rukavici, podám mu ruku a potřese se si.

„Jsem celkem rád, že tě tu mám, Declane, nejsi špatnej kluk,“ řekne.

Odfrknu si. „Ještě mě dost dlouho neznáte.“

Můj nevlastní otec sedí v obýváku, když vejdu. Většinou to předtím zkontroluju, ale chci se jenom napít, dát si sprchu, zašít se v pokoji a mít od všech pokoj. V televizi řve fotbal. Alan s mámou si jako svatební dar společně koupili obrovskou televizi. Máma hluk nesnáší, a proto mě nepřekvapuje, že vedle něj nesedí. Na příjezdové cestě ale parkuje její auto, takže vím, že je doma.

Mám chuť Alanovi říct, ať to sakra kouká zeslabit, aby si to užila i máma.

Ale neřeknu. Ani se na něj nepodívám.

On mě ale pozoruje, jako by čekal, až se začnu vztekat. Napětí v pokoji by se dalo krájet.

„Kde jsi byl?“ zeptá se.

To je ale kretén. Dobře to ví. Dlouhými kroky projdu kolem gauče do kuchyně.

„Mluvím s tebou.“ Napůl křičí přes hluk z televize. „Koukej mi odpovědět.“

Neodpovím.

Čekám, že za mnou půjde do kuchyně, ale ne.

Alan prodává pojištění. Viděl jsem ho v plné polní a kraviny z něj tečou horem dolem. Zbytek času předstírá, že je drsnej sportovní fanda. Je zázrak, že nesedí před televizí s molitanovým prstem a plstěným praporkem.

Netuším, co na něm máma vidí.

Ne, to není pravda. Vím přesně, co vidí: chlapa, co jí zamotal hlavu sladkými řečičkami a přišel na to, jak se jí dostat do kalhotek.

Víte, co vidím já? Dalšího čuráka, se kterým si tak strašně nabije nos, že by ji míň bolel pád z útesu.

Ne že by někoho zajímal můj názor.

Lednička mi vydá studené lasagne. Naberu si kus na talíř, ale neobtěžuju se je ohřívat. Popadnu colu a vidličku a chystám se do obýváku na další trestní uličku.

Když se vynořím ze dveří, Alan na ně zamračeně kouká. Za ním huláká televize.

„Ptal jsem se, kde jsi byl,“ řekne.

Prostě jdu dál.

Postaví se. Zatarasí mi cestu.

Alan není velký chlap, ale malý taky ne. Netuším, jak by to dopadlo, kdyby se po mně ohnal. Já ho nepraštím jedině proto, že vím, jak moc by to rozčílilo mámu.

Kdoví, jestli to Alan nemá taky tak.

Střetnu se s ním pohledem. Jsme úplně stejně vysocí.

Většina lidí přede mnou ustoupí, ale Alan ne. Ví, co jsem udělal, a ví, co mám nařízené, ale stejně je ponižující mu set to přiznat nahlas. „Měl jsem veřejně prospěšný práce.“

„Ty končí v osm. Je devět pryč.“

„Šéf přišel pozdě. Jedna sekačka zlobila.“ Talíř už mi v ruce začíná těžknout.

„Máš si to tam odpracovat a pak okamžitě mazat domů.“

„Taky že jo.“

„Nelži mi.“

Stojí mě všechno úsilí, abych jídlo udržel a netřískl s ním o zem. „Já ti nelžu.“

„Kdyby bylo po mém, tak bys vůbec neměl auto.“

Zatínám čelist. Protáhnu se kolem něj, než mě vyprovokuje k hádce. „Tak to je asi dobře, že po tvým není, co?“

Nezastaví mě a mlčí, když stoupám do schodů. Zavírám dveře do svého pokoje, když ke mně dolehne, jak trpce a rezignovaně říká: „Skončíš přesně jako tvůj otec.“

Neměl bych to přes tu řvoucí televizi slyšet tak jasně, jenže on nijak netlumil hlas.

Praštím colou na komodu a rozrazím dveře tak prudce, že se odrazí o zeď. Hlasitě dýchám a na vrcholku schodů se musím násilím zastavit.

„Cos to řekl?“ zaburácím. Teď pro změnu ignoruje on mě.

Bouchnu do stěny tak prudce, až se zatřesou obrazy.

„Cos mi to sakra řekl, Alane?“

„Slyšel jsi mě.“

Nenávidím ho.

Nenávidím ho.

Hrozně mě štve, že tady bydlí. Hrozně mě štve, že to není můj táta. Hrozně mě štve, že dělá mámu šťastnou. Hrozně mě štve, že ji nedělá šťastnou dost.

Štve mě na něm úplně všechno.

Dveře na druhém konci chodby se otevřou a stojí v nich máma. Tmavé vlasy má ve volném culíku a lepí se na ozdobnou lištu, jako by se snad zase chtěla schovat, kdybychom ji moc děsili.

To ze mě hned vycucne trochu vzteku. Jednu pěst zatínám tak pevně, že zarývám nehty do dlaně, a ve druhé svírám třesoucí se talíř s lasagnemi. Jsem nahrbený a z očí mi určitě sálá vztek.

Měl bych se omluvit, ale nemůžu. Je to příliš zatížené. Dlužím jí omluvu za mnohem důležitější věci. Holka ze hřbitova měla pravdu: zdá se, že se proti nám osud opravdu často spikne. Na ramenou mi sedí vina a tlačí mě do podlahy, až se nemůžu ani hnout.

Máma se taky nehne.

Zajímalo by mě, jestli Alana slyšela. Zajímalo by mě, jestli s ním nesouhlasí.

Otočím se k ní zády a jdu do svého pokoje. Neprásknu dveřmi, ale stejně mě v tu ránu obklopí hlasité ticho, i když dole řve ten fotbalový zápas.

Máma za mnou dovnitř nejde. Nebyla u mě v pokoji už celé roky.

Možná...

Ne, nic se nezmění.

Svezu se na roh postele. Už ty lasagne nechci. Pořád slyším v hlavě Alanův hlas.

Skončíš přesně jako tvůj otec.

Má pravdu. Nejspíš jo.